

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การจัดการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา
แม่ฟ้าหลวงโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวกชพรรณ แก้วปัญญา

สาขา : การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: รองศาสตราจารย์สนธิ สัตโยภาส อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

: ผศ.ฐติทธิ์ ฐาติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและผลของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของชุมชน โดยใช้เทคนิคกระบวนการสร้างอนาคตร่วมกัน (Future Search Conference = F.S.C) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง บ้านน้ำบ่อสะเป่ จำนวน 65 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Inductive) ซึ่งได้จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การสนทนากลุ่ม บันทึกผลการประชุมเชิงปฏิบัติการตามโครงการสร้างอนาคตของผู้เรียนในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง บ้านน้ำบ่อสะเป่ และบันทึกผลการเรียนของผู้เรียน ที่ได้จัดบันทึกไว้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือปรากฏการณ์ที่มองเห็น โดยผู้วิจัยกำหนดการสังเกตไว้ในหลาย ๆ เหตุการณ์และได้ทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าแล้วนำมาเขียนข้อสรุปตามกรอบแนวคิด และเพื่อตอบปัญหาของการวิจัย โดยข้อมูลที่ไม่ต้องการจะไม่นำมาวิเคราะห์ด้วย แล้วนำเสนอในรูปแบบของการบรรยายเชิงพรรณนา ผลการวิจัยมี ดังนี้

1. ชุมชนมีสภาพปัญหาการมีส่วนร่วม คือ ตัวแทนชุมชนขาดความมั่นใจ ในตนเอง มีปัญหาเรื่องการอ่านออกเขียนได้ ฐานะยากจน ขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดทักษะทางการสื่อสาร ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ความรู้น้อย ภารกิจงานและระบบเศรษฐกิจของครอบครัวทำให้ไม่มีเวลา ชุมชนบางส่วนยังขาดความร่วมมือและความเสียสละ นอกจากนี้ชุมชนมีความเห็นว่าความ

รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอน อีกทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นเป็นกิจกรรมทางวิชาการที่ชุมชนไม่สามารถเข้าร่วมได้

2. ผลการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการศึกษานอกโรงเรียน โดยใช้เทคนิคกระบวนการสร้างอนาคตร่วมกัน พบว่าผลการประเมินผู้เรียนของศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวงบ้านน้ำบ่อสะเป่ จำนวน 35 คน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ปีการศึกษา 2551/2552 มีผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน จำนวน 17 คน และหลังจากมีการนำเอาผลการดำเนินการจากการประชุมเชิงปฏิบัติการไปใช้แล้วในปีการศึกษา 2552/2553 พบว่าผู้เรียนมีผลการเรียนที่ผ่านการประเมินทุกคน

The Title : Non-formal Education Management at MaefahLuang School With
Community' Participation.

The Author : Miss.Kachapan Kaewpanya

Program : Educational Administration

Thesis Advisors : Assoc. Prof. Sanit Sattyopat Chairman
: Asst. prof. Choosit Choochat Member

ABSTRACT

The purpose of this qualitative research is to study about the cause of problems and the results of participation in non-formal education administration in the community by using the future search conference technique (F.S.C). The sample of this research is the group of 65 people who are involved with the non-formal education in MaefahLuang community and NamBorSpe village. For the analysis, inductive interpretation to get the results was used such as participant observation, informal interviews, in-depth interviews, probes, key information interviews, group interviews, notes meeting from the project of non-formal education in MaefahLuang and NamBorSpe village, and the school-records of students that were taken down by the researcher from the observation in many situations. The researcher has already checked all information by using the data triangulation and wrote the conclusion by following the conceptual framework. However, there is some information that doesn't need to be analyzed. The researcher is going to present it in the form of description. The research results are the following.

1. The problem with participation, the leader the community is not confident. He has problems with his reading and writing skills. Due to his background which is a working class, he is not educated so he lacks communications skills. He doesn't dare to give any opinions. Moreover, his hands are full of duties so he doesn't have enough time to take good care of the rest of community. Some parts of community lack participation and sacrifice. Besides, they think that it is none of their business to get involved with academic affairs. They think that teachers are better at taling responsibilities for these educational activities.

2. The results of participation of non-formal education in the community with the future search conference technique, it's found that all 35 tribe students in MaeFahLuang and NamBorSpe village have met the standard and conditions after following the plans from overall operation in academic years 2009/2010.

